

KONCEPCE DALŠÍHO ROZVOJE
ZÁKLADNÍ ŠKOLY, OSTRAVA-PORUBA,
I. SEKANINY 1804,
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

OSTRAVA leden 2019

Ing. Miroslava Bukovská

1. ÚVOD

Koncepce Základní školy, Ostrava-Poruba, I. Sekaniny 1804, příspěvková organizace vychází z posouzení aktuálního stavu školy, navazuje na mé šestileté působení ve funkci ředitelky školy. Za toto období jsme s týmem zaměstnanců výrazně změnili fungování organizace, vytvořili lepší materiální podmínky pro výuku a zkvalitnili výchovně vzdělávací proces. Koncepce není stavěna jako zásadní změna, upravuje směřování školy s ohledem na vývoj vnější situace.

Vzdělávání je proces, který je velmi složitý. Základní podmínkou dobrého vzdělávání je potřeba motivace dětí, aby se chtěly vzdělávat, aby viděly jeho smysl. Kvalitní základní vzdělání je základem pro další studium a pro uplatnění v praktickém životě. Jaký děti získají postoj k učení, k vyhledávání informací, k logickému uvažování, k řešení problémů je rovným dílem na nás, na učitelích, i na rodičích.

Charakteristika školy

Základní škola, Ostrava-Poruba, I. Sekaniny 1804, příspěvková organizace je jednou ze základních škol, kterou zřizuje Městský obvod Poruba, umístěná uprostřed sídliště v osmém stavebním obvodu. Úplná škola s žáky od 1.-9. ročníku s kapacitou 650 žáků, skutečný počet se pohybuje v rozmezí 550-600 žáků. V pěti pavilonech disponuje kmenovými třídami, odbornými učebnami, dvěma tělocvičnami, atriem, vybudovanou školní zahradou s pěstitelským pozemkem a odpočinkovým prostorem a rozlehlým školním pozemkem s bývalou běžeckou dráhou a hřištěm.

Součástí školy je i školní družina s kapacitou 220 žáků 1. až 5. ročníku a školní jídelna s kapacitou 500 jídel, jejíž služby využívají žáci a zaměstnanci.

Cíle školy:

- poskytovat žákům kvalitní vzdělávání v moderní, bezpečné škole;
- připravovat žáky pro aktivní život, motivovat k celoživotnímu vzdělávání;
- připravovat žáky na vstup do pracovní sféry a uplatnění na trhu práce;
- ve vzdělávacím programu klást důraz na jazykovou, přírodovědnou, matematickou, čtenářskou a digitální gramotnost, posílit praktické dovednosti žáků;
- umožnit rovný přístup ke vzdělání, podpořit děti talentované a se zájmem o obor a vzdělávat děti se speciálními vzdělávacími potřebami;
- posílit důležitost výchovné oblasti, vést žáky k odpovědnosti za své chování a jednání, posílit jejich občanské postoje, zamezit rizikovému chování;
- podporovat zájmovou činnost žáků;
- podporovat spolupráci s partnery;
- rozvíjet spolupráci rodiny a školy, posílit odpovědnost rodičů za vzdělávání svých dětí;
- naplňovat roli komunitní školy v sídlištní zástavbě 8. stavebního obvodu Poruby.

2. MATERIÁLNĚ TECHNICKÁ A EKONOMICKÁ OBLAST

Pavilony školy prošly revitalizací, dnes již jsou samozřejmostí zateplené budovy s vyměněnými okny, s novými elektrorozvody a datovou sítí v celé škole, s většinou nových sociálních zařízení, s vybudovanými a pomůckami vybavenými odbornými učebnami, zejména pro přírodní vědy, hudební výchovu, výtvarnou

výchovu, školní dílny, učebny s interaktivními tabulemi využívané k výuce jazyků. Přínosem jak estetickým, tak víceúčelově využívaným je atrium školy. Škola využívá elektronický informační systém EduPage pro evidenci žáků, žákovské knížky, třídní knihy, komunikaci s rodiči, pro řízení vzdělávacího procesu. Další koncepční záměry vychází z projektových fishí MAP II.

Koncepční záměry v materiálně technické oblasti

- vybudovat bezbariérovou školu, přispět k rovnému přístupu žáků ke vzdělávání;
- vybudovat či zmodernizovat odborné učebny pro zkvalitnění výuky, zejména jazykovou laboratoř k výuce jazyků, učebnu fyziky, cvičnou kuchyňku, počítačové učebny;
- rekonstruovat zbývající původní sociální zařízení v pavilonu C, aby odpovídala nárokům 21. století;
- udržovat budovy a prostory školy v dobrém stavu tak, aby odpovídaly hygienickým a bezpečnostním předpisům, zaměřit se na výměnu původního zařízení např. dveří;
- vytvářet materiální podmínky pro digitální vzdělávání, pokračovat ve vybavování školy IT technikou - interaktivní tabule, dataprojektory, notebooky, tablety, digitálními technologiemi pro výuku, nejen pro správu školy, rozšířit wifi připojení;
- dle finančních možností vybavovat školu pomůckami pro výuku jednotlivých předmětů, zejména přírodovědných a pro robotiku, doplňovat žákovskou knihovnu, nakupovat didaktické hry do ŠD, sportovní náčiní apod.;
- vytvořit prostor před školou k využití žákům i mimo vyučování.

3. PERSONÁLNÍ OBLAST

Pedagogický sbor tvoří více než 40 osob - učitelé, vychovatelky, asistentky pedagoga, speciální pedagog a školní psycholog. Všichni pedagogové splňují kvalifikační předpoklady. Prochází dalším vzděláváním pedagogických pracovníků, ať již samostudiem či akreditovanými programy. Nepedagogové jsou zaměstnání především ve školní jídelně, v úseku úklidu a v administrativě, v počtu 15 osob.

Lidé jsou pro každou organizaci nejcennějším kapitálem, který má, a proto je třeba této oblasti věnovat značnou pozornost. Škola potřebuje učitele vysoce kvalifikované, zdvořilé, důvěryhodné, spolehlivé, vnímavé, komunikativní. Kvalita vzdělávání závisí zejména na odborných kvalitách a schopnostech pracovníků školy, jejich motivaci a oddanosti práce učitele, vztazích mezi učiteli, učitelem a žákem a schopnosti pedagoga předat své odborné znalosti a dovednosti svým žákům.

Koncepční záměry v personální oblasti

- využít výhody nového způsobu financování regionálního školství, posílit počet zaměstnanců u pedagogů na pozici učitel, u nepedagogů v administrativě;
- využívat v maximální možné míře odbornost (aprobaci) učitele, a tak zajistit aprobovanost výuky s významným dopadem na kvalitu poskytovaného vzdělávání a vzdělávacích výsledků žáků;
- budovat a zkvalitňovat týmovou práci učitelského sboru jako jednoho z důležitých předpokladů pro vytváření pozitivního klimatu školy. Vytvářet podmínky pro delegování úkolů, pro spoluzodpovědnost, pro realizaci nápadů, pro otevřenou komunikaci, pro sdílení zkušeností;
- pozitivně motivovat zaměstnance, nejen ekonomicky, vytvářet dobré sociální vztahy (společné akce), umožnit seberealizaci;
- hodnotit zaměstnance pravidelně, podporovat jejich sebereflexi, přispívat k jejich osobnostnímu a profesnímu rozvoji;

- plánovitě organizovat další vzdělávání pedagogických pracovníků;
- obměňovat učitele zejména na 1. stupni, s cílem snížit průměrný věk, popř. získat mužské zastoupení v této části učitelského sboru;
- využívat sjednání pracovního poměru pedagogů na dobu určitou na 12 měsíců pro ověření pedagogických kompetencí u nově přijímaných pedagogů;
- podporovat začínající učitele;
- udržet personální pozice odborníků školního poradenského pracoviště;
- vytvořit stabilní prostředí pro nepedagogy, zejména ve školní jídelně;
- budovat v zaměstnancích loajalitu ke škole, pracovat pro její goodwill.

4. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ OBLAST

Vzdělávací výsledky žáků prezentují úroveň osvojených klíčových kompetencí a funkčních gramotností, tj. penzum vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnotových orientací uplatnitelných v dalším vzdělávání i v běžném každodenním životě.

Výsledky výchovně vzdělávací činnosti školy se jeví jako velmi dobré. V minulých letech jsme se potýkali s určitým odlivem žáků pátých tříd na osmiletá gymnázia, tomuto trendu se nikdy úplně nevyhneme. Důvodem je jistě i určitá prestiž, na kterou rodiče slyší. Dnes se však zdá, že se nám daří oslovovat zákonné zástupce nejen žáků pátých tříd a že při vzájemné diskusi přicházíme na možné výhody druhého stupně základní školy jako je všeobecný rozvoj dítěte, zvýšený počet hodin informační a výpočetní techniky s důrazem na robotiku, realizace žáka v oblasti, která ho zajímá – přírodní vědy, širší nabídka studia cizích jazyků, práce v redakci školního časopisu, v mediálním kroužku, seberealizace ve školních dílnách apod. Žáci jsou při všech aktivitách vedeni ke vzájemné soudružnosti, slušnosti a toleranci.

Koncepční záměry ve výchovně vzdělávací oblasti

- zpracovat funkční školní vzdělávací program, jeho vzdělávací obsah přizpůsobit potřebám žáků, potřebám rozvoje jejich kompetencí, a cílům školy, využít ho jako platformy pro zavedení a uplatnění nových metod a forem výuky;
- ve vyučovacím procesu vytvářet prostor pro aktivní, samostatnou a tvořivou práci žáků;
- vést žáky k tomu, aby si stanovovali vzdělávací cíle, formulovali očekávání od vlastní práce, prováděli sebehodnocení a vzájemné hodnocení;
- cílit na hodnocení a podporu vzdělávacího pokroku žáků, poskytovat kvalitní zpětnou vazbu, přijímat vhodná opatření a účinně žáky motivovat, vytvářet příležitosti, které by umožnily, aby všichni žáci zažili úspěch;
- vytvářet podmínky pro rozvoj gramotností, vyhledávat nové možnosti zapojení školy do takových projektů, jejichž výstupy povedou ke zkvalitnění vzdělávání a povedou k prohlubování gramotností – jazykových, přírodovědných, digitální gramotnosti, matematické aj.
- klást důraz na výuku českého jazyka, vrátit mu jeho stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu;
- posílit jazykové kompetence, zkvalitnit výuku anglického jazyka, především v oblasti konverzace, hledat možnosti využít rodilého mluvčího, prohlubovat kompetence žáků i formou zájmových kroužků; rozšířit výuku druhého cizího jazyka o další jazyk;
- postupně zavádění metody CLIL do výuky vybraných předmětů, s cílem umožnit jejich nabyté jazykové znalosti prakticky využívat;

- podporovat technickou výchovu, rozvoj technického myšlení, rozvoj manuální zručnosti, technické tvořivosti s využitím nejnovějších technologií;
- podpořit mediální výchovu s důrazem na pravdivost informací a kritické myšlení;
- realizovat projektové činnosti a posilovat tak mezipředmětové vztahy, podporovat účast žáků v soutěžích;
- rozvíjet systém vyhledávání nadaných žáků a následné práce s nimi, podporovat a rozvíjet talentované žáky v oblasti přírodních a technických věd;
- umožnit rovnost příležitostí ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a podporovat žáky ohrožené školním neúspěchem;
- vychovávat žáky ke vzájemné úctě, ohleduplnosti, toleranci, služnosti a ochotě pomoci, potírat náznaky šikany a sociálně patologických jevů;
- posilovat sounáležitost a kooperaci obou stupňů školy, žáků a učitelů; rozvíjet aktivity, které pomáhají vytvářet vazby mezi žáky 1. a 2. stupně, aby se učili spolupráci, zodpovědnosti, vzájemné úctě a respektu;
- zvýšit počet dětí, které budou pokračovat ve vzdělávání ve škole na druhém stupni, hledat možnosti, jak toho dosáhnout;
- podporovat přátelské prostředí, pomáhat při adaptaci v 1. třídě, v 6. třídě, novým přestupujícím žákům;
- podporovat participaci žáků na chodu školy prostřednictvím žákovské rady, akceptovat její návrhy na zkvalitnění života ve škole, na školní akce a aktivity, které v žácích budují hlubší sounáležitost se školou;
- vytvářet a podporovat aktivity k setkávání žáků se stále se zvětšující generací seniorů, aby vznikaly možnosti se od těch starších učit, posílit vzájemný respekt a úctu;
- rozvíjet zájmovou činnost žáků, rozšířit nabídku volnočasových aktivit žáků, využít zálib žáků při prezentaci školy na veřejnosti a k posílení vnitřní koheze školy, pocitu sounáležitosti, hrdosti.

5. Financování školy

- efektivně a účelově vynakládat příspěvek na přímé náklady na vzdělávání, příspěvek z rozpočtu zřizovatele, dodržovat pravidla optimálního využívání;
- získat prostředky z rozpočtu zřizovatele, v době snižování výdajů, bude složité. Nezbytná údržba a opravy a úpravy menšího rozsahu budou financovány z vlastního rozpočtu provozních prostředků. V případě rozsáhlejších investičních akcí musí škola jednat se zřizovatelem a obhajovat plánované akce vedoucí k opravám a modernizaci školy, popř. kumulovat zdroje v rámci několika let;
- využívat rozvojových programů a dotačních titulů různých subjektů, zejména SMO, MSK, MŠMT, MOB Poruba, v oblastech, které jsou pro školu důležité – práce s talentovanými žáky, podpora zájmové činnosti žáků, posílení mezigeneračních vazeb, zotavovací pobyty a podpora sportovních aktivit a další;
- využívat výzvy z ESF OP VVV i jiných operačních programů k rozvoji školy, její výchovně vzdělávací činnosti, poradenských služeb ŠPP apod.;
- využívat možností stát se partnerem v projektech jiných subjektů – SMO, MSK, zejména ke zvýšení kvality vzdělávání u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí ze socioekonomicky znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí;

- hledat příležitosti a využívat je pro nabízené činnosti ve prospěch žáků, které financují jiné subjekty, např. AŠSK, zřizovatel apod.;
- využívat partnerství ve smluvních vztazích SMO v různorodých službách – IT, mobilní operátoři, pověřenec GDPR, spisová služba apod.;
- vytvářet příležitosti pro doplňkovou činnost školy.

6. KOMUNIKACE ŠKOLY

Komunikace musí být vedena jako oboustranná výměna informací. Zpětná vazba znamená ověření správnosti dosavadních kroků a vývoje. Je třeba naslouchat problémům, vnímat požadavky, které škola může vyřešit. To pak posiluje vazby mezi školou a žáky, rodiči, partnery školy, ale i uvnitř školy mezi vedením a jejími pracovníky. Základem pro vytvoření zdravého a čínorodého klima školy je právě interní komunikace s jasnými pravidly.

Koncepční záměry komunikace školy

- pokračovat v nastaveném způsobu a obsahu vnitřní komunikace po linii vertikální (od vedení školy k předsedům předmětových komisí, výchovným poradcům, školnímu metodikovi prevence, k pedagogickým a nepedagogickým pracovníkům, žákům a opačně) i horizontální (mezi pracovníky nebo žáky vzájemně);
- komunikace s pedagogy – pravidelné porady a semináře, neformální schůzky, zasílání pravidelných newsletterů vedením školy apod.;
- komunikace s ostatními zaměstnanci – informace o vizi a poslání školy, nastavit pravidla správné komunikace s žáky, rodiči a ostatními návštěvníky školy;
- komunikace se školskou radou - formou pravidelných zasedání informovat o dění a změnách na škole;
- komunikace s žáky – hodiny s třídními učiteli, otevřený přístup každého učitele k žákovi, nejen ve vymezených konzultačních hodinách, pravidelné setkávání zástupců žáků v žákovské radě s vedením školy,
- posílit přenos informací – udržovat efektivně fungující elektronický informační systém Edupage, webové stránky školy, oficiální FB školy;
- vytvořit informační centrum pro žáky ve školní knihovně.

Efektivní komunikace školy s okolím a dobrá informovanost veřejnosti zvyšuje prestiž a dobré jméno školy a následně ochotu rodičů zvolit právě naši školu ke vzdělávání svých dětí. Cílem je budování pevné sítě dobrých vztahů se všemi partnery školy.

- komunikace s rodičovskou veřejností - osobní přístup učitele ve vztahu ke každému rodiči, rozvíjet oboustranný tok informací, poskytovat informace o plánovaných a uskutečněných aktivitách školy, jejich úspěších a záměrech, poskytovat rodičům poradenské služby, uskutečňovat osvětovou činnost;
- komunikace se zřizovatelem školy - aktivní spolupráce s městským obvodem Poruba, využít možnosti finančních dotací, grantů a příspěvků z rozpočtu městského obvodu, spolupracovat s kulturními, společenskými i sociálními organizacemi Poruby;
- komunikace s širokou veřejností – připravit a otevřít více akcí školy rodičům a veřejnosti, se snahou podpořit školu jako nositelku kultury a vzdělání v lokalitě, v níž působí. Prezentovat se prostřednictvím webových stránek a sociálních sítí, informovat o dění ve škole; při důležitých

událostech vydávat tiskové zprávy, spolupracovat s místním i regionálním tiskem, aktivně se účastnit na akcích pořádaných jinými školami, obcí apod.

7. ZÁVĚR

V konkurenčním prostředí musí škola usilovat o vyšší kvalitu vzdělávacího programu, o jeho realizaci v příznivém vzdělávacím prostředí a klimatu. To pak vede k vyššímu zájmu žáků a rodičů o školu, k jejich vyšší loajalitě, integritě a pozitivnímu image školy na veřejnosti. Jde o proces dlouhodobý a nikdy nekončící.

